

ΑΡΙΑΔΝΗ ΓΕΡΟΥΚΗ

Ο ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ
ΔΑΛΑΪ ΛΑΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΡΧΕΤΥΠΟ

Ο ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ ΔΑΔΑΪ ΛΑΜΑ

Η Ζωή, ο Θάνατος και τα Τραγούδια
ενός Εραστή του Απόλυτου
(1683-1706)

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Αριάδνη Γερούκη

ΕΞΩΦΥΛΛΟ & ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Δημήτρης Μίλησης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Στέφανος Ελμάζης

© Για την ελληνική γλώσσα Εκδόσεις ΑΡΧΕΤΥΠΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΕΤΥΠΟ

Καθηγητή Χατζηδάκη 9
54655 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 429200, Fax. 2310 429205
www.archetypo.com.gr
email: info@archetypo.com.gr

Σύμφωνα με το νόμο 2121/1993 (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου και η εν γένει εκμετάλλευση μέρους ή συνόλου του έργου με οιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ISBN:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Ζωή και ο Θάνατος Ενός Εραστή του Απόλυτου.....	6
Τα Ερωτικά Τραγούδια του Έκτου Δαλαί Λάμα.....	73
Επίλογος	143
Βιβλιογραφία.....	146

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΕΡΑΣΤΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΥΤΟΥ

*Λευκή αγριόχηννα,
Δάνεισέ μου τα φτερά σου!
Μακριά δεν θα πάω
Κι απ' το Λιτάνγκ θα επιστρέψω.*

Θιβέτ, έτος 1706. Με αυτό το νοσταλγικό τραγούδι ο εικοσιπριάχρονος Τσάνγκιανγκ Γκιάτσο, ο έκτος Δαλαΐ Λάμα, αποχαιρετούσε πάνω από το άλογό του μια νεαρή γυναίκα από την πόλη Σολ, καθώς οι Μογγόλοι στρατιώτες του στρατηγού Λάζανγκ Καν τον «οδηγούσαν» με τη βία στην Κίνα, μακριά από τον αγαπημένο του λαό και την έδρα του, το Παλάτι της Ποτάλα.

Εκείνη τη στιγμή, κανείς από τους παρευρισκόμενους δεν είχε στ' αλήθεια συλλάβει το βαθύτερο νόημα των στίχων αυτών, το βουβό μήνυμα-κραυγή που έστελνε ο νεαρός Δαλαΐ Λάμα στους συμπατριώτες του.

Κανείς δεν είχε τότε υποψιαστεί ότι ο παθιασμένος αυτός εραστής της Ζωής είχε βάλει στο νου του να θέσει αυτόβουλα πρόωρο τέρμα στην τραγική και σύντομη ζωή του, πριν προλάβουν να τον «εξαφανίσουν» οι Μογγόλοι, για να απαλλάξει το λαό του από περιττή αιματοχυσία και βάσανα.

Αυτός που κρατούσε στα χέρια του την πνευματική και κοσμική μοίρα του Θιβέτ, έμελλε σε λίγο να «διαλύσει» ξαφνικά και με θαυματουργό τρόπο, μέσα σε έναν φρενήρη ταντρικό χορό, τη γήινη εκδήλωσή του σε αυτή την ενσάρκωση, δίνοντας τη σκυτάλη στον επόμενο, έβδομο Δαλάι Λάμα, που πράγματι, μετά από ένα χρόνο «ήρθε από το Λιτάνγκ»!

Το στρατιωτικό απόσπασμα που μετέφερε τον πολύτιμο νεαρό, δεν έφτασε ποτέ στον προορισμό του. Λίγο πριν από τα θιβετο-κινεζικά σύνορα, ο Δαλάι Λάμα... χάθηκε μυστηριωδώς!

Οι συνταρακτικές φήμες διαδόθηκαν γρήγορα σε ολόκληρο το Θιβέτ: ο Δαλάι Λάμα είχε αρρωστήσει θανάσιμα, είχε δηλητηριαστεί ή είχε ηθελημένα εξαφανιστεί, παραμένοντας αθάνατος και αθέατος ανάμεσα στους κοινούς ανθρώπους...

Για τα επόμενα σαράντα χρόνια πολλοί σοβαροί και αξιοσέβαστοι Λάμα και λαϊκοί θα

ορκίζονταν ότι τον είχαν συναντήσει να περιπλανιέται στην ευρύτερη περιοχή του Θιβέτ και της Μογγολίας, κάνοντας θαύματα και δίνοντας βαθιές διδασκαλίες του Ντάρμα σε όποιον συναντούσε στο διάβα του.

Κάποιοι μάλιστα θα έφταναν στο σημείο να ισχυριστούν ότι ο έκτος Δαλάι Λάμα ζει και βασιλεύει και έχει ιδρύσει μοναστήρια και κέντρα απομόνωσης, όπου ακόμη εκτελεί χρέη ηγούμενου...

Η δολοφονία ενός Δαλάι Λάμα σίγουρα δεν είναι κάτι που μπορεί εύκολα να το χωνέψει ο περήφανος λαός του Θιβέτ. Και όταν αυτός ο Δαλάι Λάμα είναι ο πιο νέος, ο πιο όμορφος, ο πιο χαρισματικός, ο πιο επαναστάτης, ο μοναδικός που έζησε σαν λαϊκός αποκηρύσσοντας με παρρησία τους μοναστικούς όρκους της γενεαλογίας του, ο «Άγιος της ταβέρνας», που το σκάει τις νύχτες από

την Ποτάλα και τρέχει στη Λάσα και στο Σολ, όπου συγχρωτίζεται με νεαρές κοπέλες, πίνει τσανγκ (τσιπούρο από κριθάρι) χωρίς να μεθάει, κάνει έρωτα χωρίς να χάνει την πνευματική του διαύγεια και τους ταντρικούς του όρκους και «σκαρώνει» πανέμορφα αυθόρμητα ερωτικά τραγούδια που αποπνέουν εξίσου αισθησιασμό και σοφία, ε τότε πλέον μάλλον μιλάμε για ένα τεράστιο σκάνδαλο, το μεγαλύτερο ίσως μέσα στην θιβετανική πολιτικο-θρησκευτική ιστορία.

Έκτοτε ο Τσάνγκιανγκ Γκιάτσο έχει μείνει στην ιστορία και στο μύθο ως ένας δημοφιλής λαϊκός και θρησκευτικός ήρωας: αιώνιος Εραστής, αιώνιος Επαναστάτης, αιώνιος Μάρτυρας του Θιβέτ. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή...

Άνοιξη του 1642. Αφού έχει νικήσει και τον τελευταίο πρίγκιπα της φυλής Τσάνγκπα, τον Κάρμα Τένκιονγκ Ουάνγκπο στο Σιγκατσέ, ο Μογγόλος πρίγκιπας Γκούρι Καν κάνει συμφωνία με

τον Θιβετιανό αντιβασιλιά (Ντέσι) Σόναμ Τσόπελ και ενοποιούν επιτέλους ολόκληρο το Θιβέτ, κάτω από την ηγεμονία του «Μεγάλου Πέμπτου» Δαλάι Λάμα, Νάουανγκ Λόπζανγκ Γκιάτσο.

Ο Μεγάλος Πέμπτος υπήρξε ο πρώτος Δαλάι Λάμα που συγκέντρωσε αδιαμφισβήτητα το σύνολο της πνευματικής και κοσμικής εξουσίας στα χέρια του, με τη βοήθεια του νεαρού έμπιστου αντιβασιλιά του, Ντέσι Σάνγκιε Γκιάτσο.

Το 1682, όταν έφτασε πια σε ηλικία 68 χρονών, άφησε, έτοιμος να πεθάνει, τη συνολική πολιτική και θρησκευτική διαχείριση του Θιβέτ στα χέρια του τριαντάχρονου ικανού και φιλόδοξου Ντέσι.

Αυτός ο Ντέσι (επονομαζόμενος υποκοριστικά «Γκολέπ», δηλαδή «πλατυκέφαλος»), ήταν ένας καλλιεργημένος λόγιος, αφοσιωμένος στη μελέτη και τη συγγραφή χειρογράφων ιστορίας, ιατρικής, αστρολογίας και ταυτόχρονα ένας επιδέξιος μουσικός και τοξοβόλος.

Επίσης έπαιζε εξαίσια το «πιουάνγκ» (θιβετανικό ούτι) και είχε, λένε, σαγηνεύσει με αυτό ένα μεγάλο αριθμό ωραίων κυριών σε όλη την περιοχή, χωρίς παράλληλα να παραμελεί τα ποικίλα διοικητικά καθήκοντά του, στα οποία ανταποκρινόταν πάντοτε ακούραστα και με απaráμιλλη αποτελεσματικότητα.

Η προφορική παράδοση τον θέλει να επισκέπτεται μεταμφιεσμένος την αγορά και τα καπηλειά, για να ακούσει τα παράπονα και τους καημούς του απλού λαού από πρώτο χέρι.

Ο Ντέσι Γκολέπ σίγουρα δεν είχε τη φήμη ανθρώπου που θα δίσταζε να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε χρειαζούμενο μέσο για να φτάσει στο σκοπό του. Κάποιοι λένε ότι υπήρξε ένας άνθρωπος ραδιούργος, χωρίς ενδοιασμούς και χωρίς οίκτο.

Το σίγουρο είναι ότι, όταν ήρθε η ώρα να πεθάνει ο Μεγάλος Πέμπτος, ο Ντέσι, για διάφορους σκοτεινούς, αμφισβητούμενους και

αμφιλεγόμενους λόγους, αποφάσισε να κρατήσει μυστικό το θάνατό του, ούτε λίγο, ούτε πολύ για καμιά... δεκαπενταριά χρόνια!

Απίστευτο κι όμως αληθινό. Δεν ήταν αδιανόητο για τις συνθήκες της εποχής να αποκρύβεται ο θάνατος του ανώτατου Άρχοντα της χώρας, υπό το πρόσχημα ότι έχει κλειστεί για πολύχρονη διαλογιστική απομόνωση...

Πράγματι, μέσα στα πλαίσια της μοναστικής του ιδιότητας και της πνευματικής του ανάπτυξης, δεν ήταν σπάνιο ακόμη και για έναν Δαλάι Λάμα, να απομονωθεί για εντατική άσκηση διαλογισμού για κάποιο χρονικό διάστημα, μερικούς μήνες, ίσως και τα παραδοσιακά ολόκληρα τρία χρόνια.

Αλλά η δεκαπεντάχρονη απουσία του Μεγάλου Πέμπτου, έκανε πολλούς να αρχίσουν να αμφιβάλλουν για την... κατάσταση της υγείας του!

Βέβαια, ο Ντέσι δεν παρέλειπε κάθε τόσο να καθησυχάζει τους ανήσυχους υπηκόους, λέγοντας

ότι ο Δαλαί Λάμα είναι πολύ καλά και τους στέλνει τα χαιρετίσματά του από τα ανώτατα βουδικά πεδία της διαλογιστικής απορρόφησης...

Και κάθε Λόζαρ, που γιορτάζεται η Θιβετανική Πρωτοχρονιά, από τη νέα σελήνη μέχρι την πανσέληνο του πρώτου σεληνιακού μήνα, με σειρά επίσημων τελετών που διαρκούν 14 μέρες, ένας γέροντας έμπιστος μοναχός που τύχαινε να έχει εκπληκτική ομοιότητα με τον Μεγάλο Πέμπτο, έπαιρνε τη θέση του πίσω από μια κουρτίνα, πάνω στον ψηλό θρόνο του Δαλαί Λάμα, κι έτσι έκλειναν όλα τα καχύποπτα στόματα.

Κάποιοι ιστορικοί ισχυρίζονται ότι η απόφαση να μείνει κρυφός ο θάνατός του, ανήκε στον ίδιο τον Δαλαί Λάμα, ο οποίος είχε παρακαλέσει τον έμπιστο Ντέσι να ενεργήσει έτσι, ώστε να αποφύγει τις εμφύλιες συγκρούσεις και την ταραχή που θα επακολουθούσε μετά την αναγγελία της ορφάνιας του νεοσύστατου τότε συγκεντρωτικού Θιβέτ.

Ο Μεγάλος Πέμπτος ίσως φοβόταν ότι η ταραχή αυτή θα καθυστερούσε τις εργασίες ολοκλήρωσης στο έργο της ζωής του, κυρίως το μεγαλειώδες Παλάτι της Ποτάλα και θα ενέπνεε τους Κινέζους κατάσκοπους των Μαντσού να υποκινήσουν εμφύλιες συγκρούσεις ανάμεσα στους Μογγόλους πρίγκιπες που περιέβαλαν το Θιβέτ, προστατεύοντάς το από τα επεκτατικά κινεζικά βλέμματα.

Κάποιοι όμως άλλοι «κακοί» λένε ότι ο φιλόδοξος Ντέσι Γκολέπ ήθελε με κάθε θυσία να κρατήσει την εξουσία για τον εαυτό του όσο γίνεται περισσότερο, σαν ένας άλλος Ιζνογκούντ.

Αλλά, αν κρίνουμε από τις μεθοδεύσεις και την τεράστια προσπάθεια που είχε μυστικά κινήσει ο Ντέσι για την ανακάλυψη και την εκπαίδευση του νέου Δαλαί Λάμα, η πρώτη εκδοχή φαντάζει ιστορικά πλέον βάσιμη.

ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ
ΔΑΛΑΪ ΛΑΜΑ

1

Από τη ράχη των βουνών της ανατολής
Προβάλλει η σελήνη, λευκή και φωτεινή.
Στο νου μου παίρνει
την αιώνια μορφή της αγαπημένης.

2

Παγώνια απ' τα ανατολικά των Ινδιών
παπαγάλοι από τα βάθη του Κόνγκπο.
Αν κι έρχεστε από χώρες τόσο διαφορετικές,
συναντιέστε όλα στη Λάσα
όπου γυρνάει ο Τροχός του Ντάρμα.